

**РЕГУЛАТИВА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (ЕУ) бр. 2024/404 на Комисијата,
од 30 јануари 2024 година,**

**за изменување и дополнување на Регулативата за спроведување
(ЕУ) бр. 923/2012, што се однесува на ажурирањата на
релевантните одредби на ИКАО, за завршување на постапката
во случај на прекин на радио комуникација и за
отстранување на додатокот кон Анексот на таа Регулатива**

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА,

имајќи го предвид Договорот за функционирањето на Европската унија,

имајќи ја предвид Регулативата (ЕУ) бр. 2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот, од 4 јули 2018 година, за заедничките правила во областа на цивилното воздухопловство и за основање на Агенцијата на Европската Унија за безбедност на воздухопловството и за изменување и дополнување на регулативите (ЕЗ) бр. 2111/2005, (ЕЗ) бр. 1008/2008, (ЕУ) бр. 996/2010, (ЕУ) бр. 376/2014 и директивите 2014/30/ЕУ и 2014/53/ЕУ на Европскиот парламент и на Советот, а за укинување на регулативите (ЕЗ) бр. 552/2004 и (ЕЗ) бр. 216/2008 на Европскиот парламент и на Советот и Регулатива (ЕЕЗ) бр. 3922/91 на Советот ⁽¹⁾ и особено член 43(1), точки (а) и член 44(1), точка (а) од истата,

со оглед на тоа што:

- (1) Со Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012 ⁽²⁾ се утврдуваат заедничките правила за летање и оперативните одредби во врска со услугите и постапките на воздухопловната навигација кои се важечки за општиот воздушен сообраќај (таканаречени правила на летање).
- (2) Одредени нови измени од страна на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство („ИКАО“) треба да се одразат во правилата на Унијата. Конкретно, релевантните делови од амандман 45 на Анекс 12, амандманите од 77 до 79 на Анекс 3, амандман 92 на Анекс 10 Том 2, амандман 52 на Анекс 11 кон Чикашката конвенција на ИКАО, амандманите 7А и 7В и 9 на Док. 4444 (PANS–ATM) и амандманите на Док. 7030 (Регионални дополнителни постапки, европски регион (EUR)) на ИКАО, треба да се одразат во Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012. Затоа, треба да се изменат одредени дефиниции кои се однесуваат на

⁽¹⁾ Сл. весник L 212, 22.8.2018 год., стр. 1.

⁽²⁾ Регулатива за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012 на Комисијата, од 26 септември 2012 година, за утврдување на заедничките правила за летање и оперативните одредби во врска со услугите и постапките на воздухопловната навигација и за изменување и дополнување на Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 1035/2011 и регулативите (ЕЗ) бр. 1265/2007, (ЕЗ) бр. 1794/2006, (ЕЗ) бр. 730/2006, (ЕЗ) бр. 1033/2006 и (ЕУ) бр. 255/2010 (Сл. весник L 281, 13.10.2012 год., стр. 1).

метеоролошките услови, одредени одредби кои се однесуваат на услугите на контролата на летање, како што се одобренијата во врска со специјален Visual Flight Rules („VFR“) лет, мерките кои треба да се преземат во случај на отстапување од тековниот план на лет, скратените извешаи за положба, преносот на метеоролошките извештаи, и одредени услови за радиотелефонијата и фразеологијата, како што се индикацијата за категоријата на вртложната турбуленција, користењето на системите за врски за пренос на податоци во комуникацијата за избегнување на временски услови, одобрението за стандардни рути за заминување и пристигнување по инструменти. Покрај тоа, треба да се воспостави сеопфатна постапка во случај на прекин на радио комуникација.

- (3) Секогаш кога измените и дополнувањата на Регулативата за спроведување (ЕУ) бр 923/2012 влијаат врз придржувањето кон стандардите и препорачаните практики на ИКАО, земјите-членки треба формално да го известат ИКАО за дополнителните измени и дополнувања на претходно пријавените разлики или за секоја нова разлика предизвикана од измените и дополнувањата на таа регулатива во склад со релевантната Одлука на Советот за утврдување на критериуми и постапки за утврдување на ставот кој треба да се земе во име на Европската унија во рамките на ИКАО, во однос на усвојувањето или измените на меѓународните стандарди и препорачаните практики и за известувањето за разликите во однос на усвоените меѓународни стандарди. Исто така, имајќи ги предвид новите обврски на Агенцијата на Европската унија за безбедност на воздухопловството („Агенцијата“) воведени со член 90(4) од Регулативата (ЕУ) 2018/1139 за давање на информации за усогласеност на истата и на делегираните акти и актите за спроведување донесени врз основа на истата со меѓународните стандарди и препорачаните практики, Додатокот на Анексот кон Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012 повеќе не е потребен.
- (4) Затоа член 5 и додатокот на Анексот кон Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012 треба да се избришат, а член 6 треба на соодветен начин да се измени и дополни.
- (5) Со цел да се обезбеди усогласеност со Регулативата на Комисијата (ЕУ) бр. 139/2014 ⁽³⁾ во врска со сигналите кои треба да се користат, во сите услови на видливост, во случај на прекин на радио комуникацијата помеѓу единиците на службата за контрола на летањето и возилата или пешаците на површината за маневрирање на аеродромите, Прилог 1 за Сигнали од Регулатива (ЕУ) бр. 923/2012 треба да се измени и дополни, како би се вклучиле соодветните одредби од Регулативата (ЕУ) бр. 139/2014.
- (6) Прилог 6 од Анексот кон Регулативата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012 содржи низа помали грешки во изготвувањето и грешки во пишувањето. Затоа, Прилогот 6 треба да се измени со цел да се поправат тие грешки.
- (7) Затоа, Регулативата (ЕУ) бр. 923/2012 треба на соодветен начин да се измени и дополни.

⁽³⁾ Регулатива (ЕУ) бр. 139/2014 на Комисијата, од 12 февруари 2014 година, за утврдување на услови и административни постапки во врска со аеродромите согласно Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 на Европскиот парламент и на Советот (Сл. весник L 44, 12.2.2014 год., стр. 1).

- (8) Со цел да се обезбеди непречено спроведување на мерките кои се воведуваат со оваа регулатива, а воедно да се задржи високо уедначено ниво на безбедност на цивилното воздухопловство во Унијата, на индустријата и надлежните органи на земјите—членки треба да им се даде доволно време како би се прилагодиле на мерките кои се воведуваат со оваа регулатива, особено на оние кои се однесуваат на новата рамка за постапката за прекин на радио-комуникацијата и на процедурите за стандардното заминување и пристигнување по инструменти и за фразеологијата. Од таа гледна точка, оваа регулатива треба да се применува 12 месеци по влегување во сила на истата.
- (9) За да се обезбеди точност на плановите за лет пополнети во согласност со Прилог 6 на Анексот кон Регулацијата за спроведување (ЕУ) бр. 923/2012, корекциите кои се воведуваат со оваа Регулација за спроведување треба да се применуваат од датумот на влегување во сила на истата.
- (10) Агенцијата и помогната на Комисијата во согласност со член 75(2), точки (б) и (в) и член 76(1) од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139 и, на 18 август 2023 година, ѝ го достави на Комисијата односното мислење бр. 02/2023.
- (12) Мерките кои се предвидуваат со оваа регулатива се во согласност со мислењето на Комитетот за примена на заедничките правила за безбедност во областа на цивилното воздухопловство, основан со член 127 од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139.

ЈА ДОНЕСЕ ОВАА РЕГУЛАТИВА:

Член 1

Регулацијата за спроведување (ЕУ) 923/2012 се менува и дополнува како што следува:

- (1) член 2 се менува и дополнува како што следува:

- (а) точка 21 се заменува со следното:

„21. „AIRMET (*AIRMET*)“ значи информациите кои ги објавува службата за метеоролошко набљудување во врска со настанување или предвидено настанување на одредени временски појави на рутата, кои можат да влијаат врз безбедноста на операциите на воздухопловите на помали висини, и на развојот на тие појави во времето и просторот, а кои веќе не се вклучени во прогнозата издадена за летови на помали висини во односната област за информирање во лет или во под-областа на истата;“;

- (б) точка 89а се заменува како што следува:

„89а „операции за приод по инструменти (*instrument approach operations*)“ значи приод и слетување со користење на инструменти за навигациско водење врз основа на процедура за приод по инструменти. Постојат два начина за изведување на операции за приод по инструменти:

(а) операција на дводимензионален (2D) приод по инструменти, во која се користи само латерално навигациско водење; и

(б) операција на тридимензионален (2D) приод по инструменти, во која се користи и латерално и вертикално навигациско водење;“;

(в) точка 119 се заменува како што следува:

„119. „SIGMET (битни метеоролошки информации)“ значи информациите кои ги издава службата за метеоролошко набљудување во врска со настанување или предвидено настанување на одредени временски појави и други појави во атмосферата на рутата, кои би можеле да влијаат врз безбедноста на операциите (летовите) на воздухопловите и на развојот на тие појави во времето и просторот;“;

(г) се додаваат следните точки 148, 149, 150 и 151:

„148. „служба за метеоролошко набљудување (MWO) (*meteorological watch office (MWO)*)“ значи служба која ги следи метеоролошките услови кои влијаат врз операциите на летање, и која дава информации за настанување или предвидено настанување на одредени временски појави и други појави во атмосферата на рутата, кои би можеле да влијаат врз безбедноста на операциите (летовите) на воздухопловите во рамките на утврдена област на одговорност;

„149. „извештај за состојбата на полетно–слетната патека (RCR) (*runway condition report (RCR)*)“ значи сеопфатен стандарден извештај за условите на површината на полетно–слетната патека и за нивното влијание врз изведувањето на слетување и полетување на воздухопловите, кои се опишуваат со шифри за услови на полетно–слетната патека;

„150. „заразна болест (*communicable disease*)“ значи заразна болест предизвикана од заразен агенс (причинител на зараза) што се пренесува од човек на човек преку директен контакт со заразено лице или со индиректни средства како што се изложување на вектор (преносител), животно, фомит (материјали преносители на зараза), производ или околина, или размена на течности, кои се контаминирани со заразниот агенс (причинител на зараза);

„151. „јавно здравје (*public health*)“ значи сите елементи поврзани со здравјето, имено здравствената состојба, вклучувајќи го и морбидитетот и инвалидитетот, детерминантите кои влијаат врз таа здравствена состојба, потребите за здравствена заштита, ресурсите доделени на здравствената заштита, обезбедувањето на, и универзалниот пристап до, здравствената заштита, како и трошоците и финансирањето на здравствената заштита, и причините за смртност;“;

(2) член 3 се заменува со следното:

„Член 3

Усогласеност

Земјите—членки ја обезбедуваат усогласеноста со заедничките правила и одредби утврдени во Анексот кон оваа регулатива, без да е во спротивност со одредбите за флексибилност наведени во член 71 од Регулацијата (ЕУ) 2018/1139 и заштитните мерки од член 13 од Регулацијата (ЕЗ) бр. 549/2004.“;

(3) се брише член 5;

(4) член 6 се заменува со следното:

„По влегувањето во сила на оваа регулатива, Комисијата, со помош на Eurocontrol и EASA, утврдува постојан процес:

(а) за да обезбеди следење и анализа на сите амандмани усвоени во рамките на Чикашката конвенција, а кои се релевантни за опсегот на оваа Регулација; и

(б) каде е потребно, изработува предлози за амандмани на Анексот кон оваа Регулација.“;

(5) Анексот се менува и дополнува во согласност со Анексот кон оваа регулатива.

Член 2

Влегување во сила

Оваа регулатива влегува во сила на дваесеттиот ден од денот на нејзиното објавување во *Службениот весник на Европската Унија*.

Истата се применува од 1 мај 2025 година, освен точка (22) од Анексот, која се применува на денот на влегување во сила.

Оваа регулатива е целосно обврзувачка и директно применлива во сите земји-членки.

Брисел, 30 јануари 2024 година.

*За Комисијата
Претседател*

Урсула фон дер Лајен

АНЕКС

Анексот кон Регулатива (ЕУ) 923/2012 се менува и дополнува, како што следува:

(1) се вметнува следната точка SERA.3212:

**„SERA.3212 Несигурност што се однесува на позицијата
на површината за маневрирање на аеродромите каде
се даваат услуги на службата за контрола на летањето**

(а) Освен како што е предвидено во точка (б), пилот кој се сомнева во позицијата на воздухопловот во однос на површината за маневрирање веднаш:

- (1) го запира воздухопловот; и
- (2) истовремено ја известува соодветната единица на службата за контрола на летањето за околностите (вклучувајќи ја и последната позната позиција).

(б) Кога пилот се сомнева во положбата на воздухопловот во однос на површината за маневрирање, но е свесен дека воздухопловот е на полетно–слетната патека, пилотот веднаш:

- (1) ја известува соодветната единица на службата за контрола на летањето за околностите (вклучувајќи ја и последната позната позиција); и
- (2) ако може во близина да лоцира погодна патека за возење, ја напушта полетно–слетната патека што е можно побрзо, освен ако не добие поинакви инструкции од страна на единицата на службата за контрола на летањето; и потоа,
- (3) го запира воздухопловот.

(в) Возач на возило кој се сомнева во положбата на возилото во однос на површината за маневрирање, тој веднаш:

- (1) ја известува соодветната единица на службата за контрола на летањето за околностите (вклучувајќи ја и последната позната позиција); и
- (2) истовремено, освен ако не добие поинакви инструкции од страна на единицата на службата за контрола на летањето; ја напушта површината за слетување, патеката за возење, или друг дел од површината за маневрирање, на безбедно растојание што е можно побрзо; и потоа
- (3) го запира возилото.

(2) во SERA.5005, воведната реченица од точка (б) се заменува со следното:

„Освен во случај ако се добие одобрение од единицата на контролата на летање, воздухопловите кои летаат по правилата на VFR не смеат да полетуваат и слетуваат на аеродром во границите на контролирана зона, ниту да влегуваат во сообраќајот во зоната на аеродромот или школскиот круг, кога се пријавени метеоролошки услови за тој аеродром под следните минимуми:“;

(3) точка SERA.5010 се менува и дополнува како што следи:

(а) воведната реченица се заменува со следното:

„Вршење на специјални VFR летови може да се дозволи во контролирана зона, што е предмет на одобрение од АТС. Освен ако надлежниот орган не издаде дозвола за хеликоптери во посебни случаи, како што се, но не се ограничени на, полициските, медицинските и операциите за потрага и спасување и летовите за гасење на пожари, се применуваат следниве дополнителни услови:“;

(б) точка (в) се заменува со следното:

„(в) единицата на контролата на летање не смее да издаде одобрение за специјален VFR лет на воздухоплов да полета или да слета на аеродром во рамките на контролирана зона, или да влезе во аеродромски школски круг во рамките на контролирана зона, кога се пријавени метеоролошки услови за тој аеродром под следните минимуми

(1) видливоста на земја е помала од 1 500 m или, за хеликоптери, помала од 800 m;

(2) висината на базата на облаци (плафонот) е помала од 180 m (600 ft).“;

(4) точка SERA.8015 се менува и дополнува како што следува:

(а) точка (б) се заменува со следното:

„(б) Операција за која е потребно одобрение:

(1) Одобрение од контрола на летање се добива пред извршување на контролиран лет, или на дел од лет како контролиран лет. Ова одобрение се бара преку доставување на план на лет до единица на контролата на летање.

(2) Кога во план на лет се наведува дека почетниот дел од летот ќе биде неконтролиран, и дека следниот дел од летот ќе подлежи на услугите на контролата на летање, екипажот на летање добива одобрение од соодветната единица на контролата на летање пред да влезе во областа во која ќе започне контролиран лет.

(3) Кога во план на лет се наведува дека почетниот дел од летот ќе подлежи на услугите на контролата на летање, и дека следниот дел од летот ќе биде неконтролиран, воздухопловот добива одобрение до

точката на која завршува контролираниот лет.

- (4) Водачот на воздухоплов ја известува единицата на контролата на летање ако одобрение од контролата на летање не е задоволувачко. Во вакви случаи, единицата на контролата на летање ќе издаде изменето одобрение, ако е тоа можно.
- (5) Секогаш кога воздухоплов бара одобрение кое вклучува приоритет, се доставува известување со објаснување на потребата за таквиот приоритет, ако тоа го побара соодветната единица на контролата на летање.
- (6) *Можно повторно издавање на одобрение во тек на лет.* Ако, пред заминување, се очекува дека може, во зависност од расположливото гориво и повторното одобрение во тек на лет, да се донесе одлука да се продолжи летот до изменетиот аеродром на одредиште, за тоа се известуваат надлежните единици на контролата на летање, така што во планот за лет се внесуваат информациите за изменетата рута (ако е позната) и изменетото одредиште.
- (7) Воздухоплов со кој се управува на контролиран аеродром не смее да вози по површината за маневрирање без одобрение од аеродромската контролна кула и се придржува кон сите упатства дадени од страна на таа единица.
- (8) При векторирање или доделување на директна рута која не е вклучена во планот на лет, при што лет по IFR повеќе не ја следи ATS објавената рута или процедурата за летање по инструменти, контролорот кој дава услуги за надзор на системот на ATS издава одобрение така што дека пропишаното надвисување на препреки се почитува се додека воздухопловот не стигне до точката каде пилотот се враќа на рутата од планот на лет или на објавената ATS рута или на процедурата за летање по инструменти.“;

(б) точките (г)(3) и (г)(4) се заменуваат со следното:

„(3) рута на лет:

- (1) во секое одобрение детално се наведува рутата на лет, секогаш кога се смета дека тоа е потребно;
- (2) фразата „одобрена планирана рута на лет (*cleared flight planned route*)“ не смее да се користи кога се дава повторно одобрение;

(в) се додаваат следните точки (д)(5) и (д)(6):

„(5) Возачите на возила, кои се движат или планираат да се движат по површината за маневрирање, му ги повторува на контролорот на летање деловите од упатствата кои се однесуваат на безбедноста, кои се пренесуваат со говорна комуникација, на пр., упатствата да влезе на,

кратко да се задржи, да премине или да вози по, која било оперативна полетно–слетна патека или патека за возење.

- (6) Контролорот го слуша повторувањето за да утврди дека возачот на возилото правилно ги разбрал упатствата и презема итни мерки за исправување на кое било отстапување кое се открива со повторувањето.“;

- (5) точка SERA.8020 се менува и дополнува како што следи:

- (а) точка (б) се заменува со следното:

„(б) *Отстапувања од тековниот план на лет.* Во случај контролиран лет ненамерно да отстапи од својот тековен план на лет, се преземаат следните мерки:

- (1) Отстапување од патека: ако воздухопловот е вон патеката, веднаш се преземаат мерки за прилагодување на курсот на воздухопловот со цел да се врати на патеката што е можно поскоро.
- (2) Отстапување од Маховиот број/наведената брзина кои ги доделила контролата на летање: веднаш се известува соодветната единица на службата за контрола на летањето.
- (3) Отстапување од Маховиот број/вистинската брзина: ако одржливиот Махов број/вистинската брзина на ниво на крстарење варира за плус или минус Мах 0,02 или повеќе, или плус или минус 19 km/h (10 kt) од вистинската брзина или повеќе од тековниот план на лет, за тоа веднаш се известува соодветната единица на службата за контрола на летањето.
- (4) Измена во процена на времето: освен ако е ADS-C активиран и функционален во воздушниот простор во кој се даваат услуги на ADS-C, ако процената на времето за следната важечка точка за пријавување, границата на областа за информирање во лет или аеродромот на одредиштето, во зависност што е прво, се промени за повеќе од 2 минути од она за кое претходно била известена ATS, или од некое друго време пропишано од надлежниот орган, екипажот на летање што е можно поскоро ја известува соодветната единица на службата за контрола на летањето.
- (5) Освен тоа, ако постои ADS-C спогодба, единицата на службата за контрола на летањето автоматски се известува преку линија за пренос на податоци – *data link*, секогаш кога доаѓа до измени вон граничните вредности утврдени во ADS-C договор за настани.“;

- (б) се додава следната точка (в)(3):

„(3) Промена на Маховиот број/вистинската брзина: идентификација на воздухоплов; баран Махов број/вистинска брзина.“;

(6) точка SERA.8025 се менува и дополнува како што следи:

(а) се брише точка (а)(3);

(б) се додаваат следните точки (б) и (в):

„(б) Земајќи ги предвид условите наведени во точка SERA.14065 за промена на комуникацијата, известувањето за позицијата ги содржи следните елементи:

(1) идентификација на воздухопловот;

(2) позицијата;

(3) времето;

(4) брзината, ако АТС ја доделила;

(5) други елементи по упатства од АТС.

(в) За елементите опишани во точка (б) се известува како што е опишано во точка 2 од Точка А од Додаток 5.“;

(7) во точка SERA.8035, точката (б) се заменува со следното:

„(б) Ако прекин на комуникацијата го спречува придржувањето кон точка (а), се следат процедурите за прекини на комуникација, како што е наведено во точка SERA.14083.“;

(8) точка SERA.9010 се менува и дополнува како што следува:

(а) точката (б)(8) се заменува со следното:

„(8) состојба на површината на полетно–слетната патека;“;

(б) точката (в)(8) се заменува со следното:

„(8) состојба на површината на полетно–слетната патека;“;

(в) точката (г)(7) се заменува со следното:

„(7) состојба на површината на полетно–слетната(-ите) патека(-и) предвидена(-и) за полетување;“;

(9) точка SERA.12020 се заменува со следното:

„SERA.12020 Размена на известувања од воздух

(а) Единиците на службата за контрола на летањето ги пренесуваат, што е можно поскоро, посебните и нерутинските известувања од воздух:

- (1) на другите воздухоплови на кои тие може да се однесуваат;
  - (2) на соодветната служба за метеоролошко набљудување (MWO) во согласност со точка 3 од точка А од Прилог 5; и
  - (3) на другите засегнати единици на службата за контрола на летањето.
- (б) Кога единиците на службата за контрола на летањето примаат посебни известувања од воздух преку говорна комуникација, во врска со активноста на кочење што не одговара на извештајот за состојба на полетно–слетната патека, тие веднаш ги проследуваат истите до соодветниот оператор на аеродромот.
- (в) Преносот на пораките до воздухопловите се повторува на одредена фреквенција и продолжува во временски интервал кој го утврдува односната единица на службата за контрола на летањето.“;
- (10) насловот на Оддел 13 се заменува со следното:

„ОДДЕЛ 13

SSR транспондер и предаватели на ADS-B“;

- (11) точка SERA.13015 се заменува со следното:

„SERA.13015 Вградена поставка за идентификациј на воздухоплов

- (а) Воздухопловите кои се опремени со Mode S или ADS-B предавател, со функција за идентификација на воздухоплов ја праќаат идентификацијата на воздухопловот, како што е наведено во планот на летот или, ако не е доставен план на лет, регистрацијата на воздухопловот, освен ако операторот на воздухопловот нема одобрение од надлежниот орган за користење на ознака за идентификација која не е регистрацијата на воздухопловот како идентификација на воздухоплов за летови без план на лет.
- (б) Секогаш кога на приказот на ситуација ќе се забележи дека идентификацијата на воздухопловот, која ја праќа воздухопловот опремен со Mode S или ADS-B предавател, се разликува од онаа која се очекува од воздухопловот, од пилотот се бара да ја потврди и, ако е потребно, повторно да ја внесе точната идентификација на воздухопловот.
- (в) Ако, после потврдата од пилотот дека точната идентификација е поставена на функцијата за идентификација на Mode S или ADS-B предавателот, дека тоа несовпаѓање и понатака постои, единицата службата за контрола на летањето ги презема следните мерки:
  - (1) го известува пилотот за продолжување на несовпаѓањето;
  - (2) кога е можно, ја поправа ознаката која ја прикажува идентификацијата на

воздухопловот на приказот на ситуација;

- (3) ја известува следната контролна позиција и сите останати засегнати единици, кои за целите за идентификација користат Mode S или ADS-B, дека идентификацијата на воздухопловот кој тој воздухоплов ја праќа е погрешна.“;

(12) во точка SERA.14035, точка (а)(1) се заменува со следното:

„(1) Сите броеви кои се користат во преносот на повикувачкиот знак на воздухопловот, курсевите, правецот и брзината на ветерот, и полетно–слетната патека се пренесуваат со изговарање на секој број поединечно.

- (i) Нивоата на летот се пренесуваат со изговарање на секој број поединечно, освен во случај на нивото на лет во цели стотки;
- (ii) Поставката на висиномерот се пренесува со изговарање на секој број поединечно, освен во случај на поставка од 1000 hPa, која се пренесува како „ONE THOUSAND“ (илјада);
- (iii) Сите броеви кои се користат во пренос на кодовите на транспондерот се пренесуваат со изговарање на секој број поединечно освен кога, доколку кодовите на транспондерот содржат само цели илјади, информациите се пренесуваат со изговарање на цифрата од бројот од илјадарките по што следи „THOUSAND“ (илјада).“;

(13) во точка SERA.14045, се додава следната точка (в):

„(в) Изразот „Take-off“ (полетување) се користи во радиотелефонијата само кога на воздухоплов му е издадено одобрение за полетување или кога се поништува одобрение за полетување.“;

(14) точка SERA.14065 се менува и дополнува како што следува:

(а) точката (а) се заменува со следното:

„(а) Освен ако поинаку не е пропишано од страна на ANSP кој е одговорен за давање на услуги и одобрено од страна на надлежниот орган, првичниот повик до единицата на службата за контрола на летањето по промена на каналот за гласовна комуникација воздух-земја, ги содржи следните елементи:

- (1) ознаката на единицата за ATS која се повикува;
- (2) повикувачкиот знак, после кој веднаш следува зборот „HEAVY“ (тешко) или „SUPER“ (супер) кој одговара, во зависност од случајот, на категоријата на вртложната турбуленција на воздухопловот;
- (3) нивото, вклучувајќи ги и нивоата на поминување и одобрените нивоа, доколку не се задржуваат одобрените нивоа;

- (4) брзината, ако АТС ја доделила; и
  - (5) дополнителни елементи како што ги бара ANSP одговорен за давање на услуги и како што ги одобрил надлежниот орган.“;
- (б) точка (в)(2) се заменува со следното:
- „(2) повикувачкиот знак, после кој веднаш следува зборот „HEAVY“ (тешко) или „SUPER“ (супер) кој одговара, во зависност од случајот, на категоријата на вртложната турбуленција на воздухопловот;“;
- (15) се вметнува следната точка SERA.14083:

„SERA.14083 Процедури за прекин на радио комуникацијата

- (а) Кога воздухоплов не е во можност да се придржува кон наведеното во SERA.8035, точка (а), екипажот на летање се обидува да воспостави контакт на претходниот канал кој се користел и, ако не успее, на друг канал соодветен за рутата. Ако овие обиди се неуспешни, екипажот на летање се обидува да воспостави комуникација со:

- (1) соодветната единица на службата за контрола на летањето;
- (2) други единици на службата за контрола на летањето; или
- (3) други воздухоплови,

со користење на сите расположливи средства, вклучувајќи ги, меѓу другото, линиите за пренос на податоци, сателитските гласовни и мобилни телефони и, ако е успешно, ги известува дека контакт на доделениот канал не може да се воспостави.

- (б) Ако очекуваната комуникација од воздухоплов не е примена во рамките на одреден временски период, заради што постои сомнеж за појава на прекин на комуникацијата, или ако тоа го бараат други единици на службата за контрола на летањето, контролорот на летање го повикува воздухопловот на фреквенциите на кои се смета дека воздухопловот слуша, и:

- (1) при давање на услуги за надзор, контролорот на летање обично утврдува дали работи приемникот на воздухопловот, и доколку е успешен, продолжува да ги дава услугите на контролата на летање користејќи SSR код/ADS-B или промени на преносот или IDENT преноси за да добие потврда за одобреноста издадени на воздухопловот;

- (2) ако не е успешен, единицата за контрола на летање:

- (i) бара од останатите единици на службата за контрола на летањето да ѝ помогнат со повикување на тој воздухоплов и, по потреба, со проследување на пораки;

- (ii) бара од воздухопловите, кои се на таа рута, да се обидат да воспостават комуникација со воздухопловот и, по потреба, да проследат пораки;
  - (iii) го иницира известувањето до операторот на воздухопловот, што е можно поскоро, за секој прекин на комуникацијата воздух–земја;
- (3) Ако не успеат обидите опишани во точките (2)(i) и (2)(ii), не смее да се врши пренос до воздухопловот на одобрието од контролата на летање на слепо, освен на посебно барање на испраќачот. Останатите пораки би требало да се пренесуваат на слепо на фреквенциите на кои се смета дека воздухопловот слуша.
- (в) Кога воздухоплов не е во можност да се придржува кон наведеното во SERA.8035, точка (а) и обидите, опишани во точка (а) од SERA.14083, за воспоставување на комуникација се неуспешни, тогаш се применуваат процедурите при прекин на радио комуникација опишана подолу:
  - (1) Воздухопловот, кога е дел од аеродромскиот сообраќајот на контролиран аеродром, ги следи упатствата кои може да се издаваат со визуелни сигнали.
  - (2) Воздухопловот го поставува транспондерот на Mode A код 7 600 и/или го поставува ADS-B предавателот да укаже на губење на комуникацијата воздух–земја и се придржува кон процедурите опишани во точките (3), (4), (5) и (6), што е соодветно.
  - (3) Лет по VFR продолжува да лета во визуелни метеоролошки услови, слетува на најблискиот погоден аеродром и го пријавува со најбрзите средства своето пристигнување на соодветната единица на службата за контрола на летањето.
  - (4) Освен како што се придвижува во точка (5), лет по IFR:
    - (i) ги задржува последно доделената брзина и ниво, или најмалата висина на летот ако е повисока, во период од 20 минути после:
      - (А) неуспехот на воздухопловот да го достави бараното известување, или
      - (Б) времето кога транспондерот е поставен на 7 600 и/или соодветниот режим на работа ADS-B во случај на опасни ситуации и/или итност, се пренесува ако постои услуга за надзор,
    - и потоа го подесува нивото и брзината во согласност со поднесениот план на летот како што е изменет со пораките за доцнење и за измена на поднесениот план на летот;
  - (ii) кога се векторира или АТЦ го упатува да продолжи со поместување користејќи просторна навигација (RNAV):

- (А) со утврдена граница, да продолжи до таа граница, потоа да се врати на последната примена и потврдена рута, земајќи ја предвид применливата минимална висина на летот; или
  - (Б) без утврдена граница, да се врати на последната примена и потврдена рута најдоцна до следната значајна точка, земајќи ја предвид применливата минимална висина на летот,
  - (iii) да продолжи во склад со последното примено и потврдено одобрение за рута, до соодветното определено навигациско средство или фиксна точка која служи на аеродромот на одредиштето и, кога е потребно, да обезбеди придржување кон наведеното подолу во точка (iv), да се задржи над ова средство или фиксна точка се до започнување со спуштањето;
  - (iv) започнува со спуштање од навигациското средство или фиксната точка спомнати во (iii) во, или што е можно поблиску до, очекуваното време за приод кое е последно примено и потврдено; или, ако не е примено и потврдено очекувано време на приод, во предвиденото време на пристигнување или што е можно поблиску до тоа време;
  - (v) ја завршува процедурата за приод по инструменти како што е наведено за одреденото навигациско средство или фиксна точка; и
  - (vi) ако е можно, слетува во рок од 30 минути по предвиденото време на пристигнување наведено во точка (iv) или последното потврдено очекувано време на приод, во зависност што е подоцна.
- (5) Лет по IFR кој следи стандардна рута на заминување по инструменти или стандардна рута на пристигнување по инструменти се придржува кон процедурите за прекин на радио комуникација кои се наведени во Картата за стандардно заминување – по инструменти (SID) или во Картата за стандардно пристигнување – по инструменти (STAR), ако има такви.
- (6) Ако лет по IFR се соочува со визуелни метеролошки услови и водачот на воздухоплов реши да продолжи да лета во визуелни метеролошки услови, пилотот го поставува Mode A код 7601, слетува на најблискиот соодветен аеродром и на најбрз начин го пријавува пристигнувањето до соодветната единица на службата за контрола на летањето.
- (г) Давањето на услуги на контролата на летање на летовите кои се вршат во односниот воздушен простор се темели врз претпоставката дека воздухопловот кој се соочува со прекин на комуникацијата се придржува кон наведеното во точка (в).
- (д) Штом ќе се дознае дека воздухоплов кој лета во нејзината област на одговорност претрпува очигледен прекин на радио комуникацијата, единица на контролата на летање ги проследува информациите во врска со прекилот на радио комуникацијата до сите односни единици на службата за контрола на

летањето долж рутата на летот. Обласната контрола на летање во чија област се наоѓа аеродромот на одредиштето презема чекори како би добила информации за алтернативниот(-те) аеродром(и) и други битни информации наведени во поднесениот план на лет, ако таквите информации не се достапни.

- (f) Кога единица на контролата на летање прима информации дека воздухоплов, по соочувањето со прекин на комуникација, повторно воспоставил комуникација или слетал, таа единица ја известува единицата на контролата на летање во чија област воздухопловот летал во времето кога дошло до прекин, и дригите односни единици на службата за контрола на летањето долж рутата на летот, давајќи ги потребните информации за продолжување на контролата, ако воздухопловот продолжува да лета.
  - (e) Сигналите кои се користат во случај на прекин на комуникација се во согласност со наведеното во Прилог 1.“;
- (16) се брише точката SERA.14087;
- (17) точката SERA.14090 се заменува со следното:

„SERA.14090 Посебни процедури за комуникација

(a) Движење на возила

Фразеологиите за движење на возила на површините за маневрирање се исти како оние што се користат за движење на воздухопловите, со исклучок на инструкциите за движење по земја, во кој случај во комуникацијата со возила зборот „PROCEED“ (продолжи) се употребува наместо зборот „TAXI“ (вози по земја).

(б) Советодавни услуги во воздушниот сообраќај

Советодавните услуги во воздушниот сообраќај не издаваат „одобренија“, туку само „совети“ (advise) и „предлог“ (suggest) и, ако воздухопловот предлага некој след на активности.

(в) Укажување на категоријата на силни и многу силни вртложни турбуленции

Во почетниот радиотелефонски контакт меѓу таквиот воздухоплов и единиците на ATS, зборот „heavy“ (силни) или „super“ (многу) кој одговара, во зависност од случајот, на категоријата на вртложната турбуленција на воздухопловот, се наведува веднаш по повикувачкиот знак на воздухопловот.

(г) Процедури кои се однесуваат на отстапување заради временските услови

(1) Кога е потребно отстапување заради временските услови, пилотот започнува комуникација со АТС говорно или преку CPDLC. Брз одговор може да се добие:

- (i) наведувајќи „WEATHER DEVIATION REQUIRED“ (барам

отстапување заради временски услови) за да се означи дека се бара приоритет на таа фреквенција и одговор од АТС; или

(ii) со барање на отстапување заради временски услови со помош на латерална надолна порака преку CPDLC.

(2) Кога е потребно, пилот започнува со комуникација користејќи го повикот за итност „PAN PAN“ (најдобро да се изговори трипати) или со користење на латерална надолна порака преку CPDLC.

(3) Пилотот го известува контролорот на летање и бара одобрение да отстапи од патеката или рутата на АТС, наведувајќи го, кога е тоа можно, опсегот на бараното отстапување. Екипажот на летање ќе ги користи сите соодветни средства (т.е. глас и/или CPDLC) за комуникација за време на отстапувањето заради временски услови.

(4) Пилотот го известува контролорот на летање и кога повеќе не е потребно отстапување заради временски услови, или кога е завршено отстапувањето заради временски услови и воздухопловот се вратил на одобрената рута.

(д) Одобренија за стандардно заминување по инструменти и стандардно пристигнување по инструменти

Во одобренијата за SID и/или STAR јасно/недвосмислено се наведуваат ограничувањата, ако е применливо.“;

(18) се додава следната точка SERA.14100:

„SERA.14100 Известување за сомнеж за заразни билести или други ризици по јавното здравје во воздухоплов

(а) Екипажот на летање на воздухоплов на рута, откако ќе утврди сомнителен(и) случај(-и) на заразна болест, или друг ризик по јавното здравје во воздухопловот, веднаш ја известува единицата на службата на контролата на летање со која пилотот комуницира, за следните информации:

(1) идентификацијата на воздухопловот;

(2) аеродромот на заминување;

(3) аеродромот на одредиштето;

(4) предвиденото време на пристигнување;

(5) бројот на лица во воздухопловот;

(6) бројот на сомнителни случаи во воздухопловот; и

(7) природата на ризикот по јавното здравје, ако е позната.

(б) Единицата на службата на контролата на летање, по приемот на известувањето од пилотот за сомнителен(-ни) случај(-и) на заразна болест, или друг ризик по јавното здравје во воздухопловот, што е можно поскоро, проследува порака до единицата на службата на контролата на летање која го опслужува аеродромот на одредиштето/аеродромот на заминувањето, освен ако не постојат постапки за известување на надлежниот орган која го определила земјата и на операторот на аеродромот или неговиот назначен претставник.

(в) Кога единица на службата на контролата на летање, која го опслужува аеродромот на одредиштето/аеродромот на заминување, од друга единица на службата на контролата на летање или од воздухоплов или оператор на воздухоплов, ќе прими пријава за сомнителен(-ни) случај(-и) на заразна болест, или друг ризик по јавното здравје во воздухопловот, односната единица проследува, што е можно поскоро, порака до органот надлежен за јавно здравје кој го определила земјата, како и до операторот на воздухопловот или неговиот назначен претставник и до операторот на аеродромот.“;

(19) Додаток 1 се менува и дополнува како што следува:

(а) точка 1.2.1(а) се заменува со следното:

„(а) сигнал емитиран со радиотелеграфија или со кој било друг начин за сигнализирање, кој се состои од групата SOS (... – – – ... во Морзеовата азбука);“;

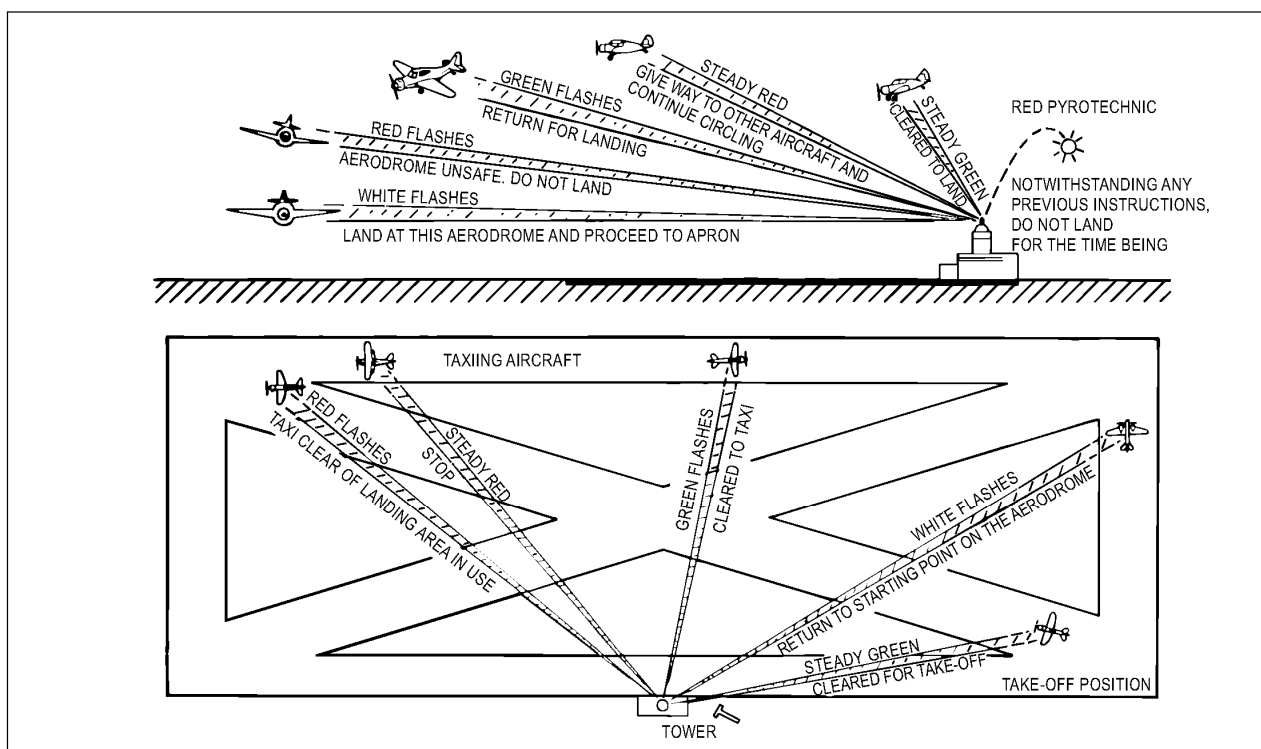
(б) точка 3.1 се менува и дополнува како што следува:

(1) насловот на точка 3.1.1 се заменува со следното:

„3.1.1. *Упатства за воздухоплов*“;

(2) после табелата AP 1-1, сликата A1-1 се заменува со следната:

„

Слика A1-1“;

Превод на текстот од слика A1–1

Red pyrotechnic	Црвени светлечки ракети
Notwithstanding any previous instructions, do not land for the time being	без оглед на сите претходни упатства, сега не слетувај
Steady green	Непрекинато зелено светло
Cleared to land	Одобрено слетување
Steady red	Непрекинато црвено светло
Give way to other aircraft and continue circling	Дајте му предност на другиот воздухоплов, продолжете со кружење
Green flashes	Зелено трепкаво светло
Return for landing	Вратете се за слетување
Red flashes	Црвено трепкаво светло
Aerodrome unsafe, do not land	Небезбеден аеродром, не слетувајте
White flashes	Бело трепкаво светло
Land at this aerodrome and proceed to apron	Слетајте на овој аеродром и возете до платформата
Taxiing aircraft	Воздухоплов кој вози по земја
Steady green	Непрекинато зелено светло
Cleared for take-off	Одобрено полетување
White flashes	Бело трепкаво светло
Return to starting point on the aerodrome	Вратете се на почетната точка на аеродромот
Green flashes	Зелено трепкаво светло
Cleared to taxi	Одобрено возење по земја
Steady red	Постојано црвено светло
Stop	Запрете
Red flashes	Црвено трепкаво светло
Taxi clear of landing area in use	Напуштете ги површините за слетување кои се во употреба
Tower	Кула
Take-off position	Позиција за полетување

(3) се додава следната точка 3.1.3:

„3.1.3. Упатства за копнени возила или пешаци

- (а) Кога се смета дека комуникацијата со систем на визуелни сигнали е адекватна, или во случај на прекин на радио комуникацијата, сигналите кои се дадени подолу го имаат значењето наведено во табелата подолу.

Светлосни сигнали од аеродромската контрола	Значење
Трепкаво зелено светло	Дозвола за преминување на површината за слетување или движење по патеката за возење
Непрекинато црвено светло	Забрана за движење
Трепкаво црвено светло	Напуштете ја површината за слетување или патеката за возење и внимавајте на воздухопловите
Трепкаво бело светло	Ослободете ја површината за маневрирање во согласност со локалните упатства

- (б) Во услови на опасни ситуации или ако не се почитуваат сигналите наведени во точка (а), сигналите дадени подолу се користат за полетно–слетни патеки или патеки за возење кои се опремени со систем за осветлување, а го имаат значењето наведен оподолу:

Светлосни сигнали од аеродромската контрола	Значење
Трепкави светла на полетно–слетна патека или патеката за возење (таксирање)	Ослободете ја полетно–слетната патека и следете го светлосниот сигнал од кулата“

- (20) во Прилог 2, точката 5.3.1 се заманува со следното:

„5.3.1. Операторот веднаш ја известува надлежната единица на службата на контролата на летање по сознанието дека е откажан планиран лет на средно тежок или тежок слободен балон без екипаж, кој претходно бил пријавен во согласност со став 5.1.“;

- (21) точка А од Прилог 5 се заманува со следното:

„А. УПАТСТВА ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Пример за AIREP SPECIAL (посебни известувања од воздухот)

Ставка	ПАРАМЕТАР	ЕМИТИРАЊЕ РАДИОТЕЛЕФОНСКИ по потреба
—	Ознака на типот на пораката — посебно известување од воздух	[AIREP] SPECIAL

Оддел 1	1	Aircraft identification (идентификација на воздухоплов)	(<i>aircraft identification</i>) (идентификација на воздухоплов)
	2	Position (Позиција)	POSITION (<i>latitude and longitude</i>) (ПОЗИЦИЈА (географска ширина и должина)) OVER (<i>significant point</i>) (НАД (значајна точка))

			ABEAM (<i>significant point</i>) (ОД СТРАНА (<i>значајна точка</i>)) (<i>significant point</i>) (<i>bearing</i>) (<i>distance</i>) ((<i>значајна точка</i>) (<i>правец</i>) (<i>расстојание</i>))
	3	Time (Време)	(<i>time</i>) ((<i>време</i>))
	4	Level (Ниво)	FLIGHT LEVEL (<i>number</i>) or (<i>number</i>) METRES or FEET (НИВО НА ЛЕТ (<i>број</i>) или (<i>број</i>) МЕТРИ или СТАПКИ) CLIMBING TO FLIGHT LEVEL (<i>number</i>) or (<i>number</i>) METRES or FEET (КАЧУВАЊЕ ДО НИВО НА ЛЕТ (<i>број</i>) или (<i>број</i>) МЕТРИ или СТАПКИ DESCENDING TO FLIGHT LEVEL (<i>number</i>) or (<i>number</i>) METRES or FEET (СПУШТАЊЕ ДО НИВО НА ЛЕТ (<i>број</i>) или (<i>број</i>) МЕТРИ или СТАПКИ
	5	Next position and estimated time over (Следна позиција и предвиденото време на неа)	(<i>position</i>) (<i>time</i>) ((<i>позиција</i>) (<i>време</i>))
	6	Ensuing significant point (Следна значајна точка)	(<i>position</i>) NEXT ((<i>позиција</i>) СЛЕДНА))
Оддел 2	7	Estimated time of arrival (Предвидено време на пристигнување)	(<i>aerodrome</i>) (<i>time</i>) ((<i>аеродром</i>) (<i>време</i>))
	8	Endurance (Автонимија на летот)	ENDURANCE (<i>hours and minutes</i>) АВТОНОМИЈА НА ЛЕТОТ (<i>часови и минути</i>)
Оддел 3	9	Phenomenon encountered or observed prompting a special air-report: (Појава за која е потребно посебно известување од воздух)	
		— Умерена турбуленција	TURBULENCE MODERATE (УМЕРЕНА ТУРБУЛЕНЦИЈА)
		— Јака турбуленција	TURBULENCE SEVERE (СИЛНА ТУРБУЛЕНЦИЈА)
		— Умерено замрзнување	ICING MODERATE (УМЕРЕНО ЗАМРЗНУВАЊЕ)
		— Силно замрзнување	ICING SEVERE (СИЛНО ЗАМРЗНУВАЊЕ)
		— Силен планински бран	MOUNTAIN WAVE SEVERE (СИЛЕН ПЛАНИНСКИ БРАН)
		— Бури со грмотевици без град	THUNDERSTORMS (БУРИ СО ГРМОТЕВИЦИ БЕЗ ГРАД)
		— Бури со грмотевици со град	THUNDERSTORMS WITH HAIL (БУРИ СО ГРМОТЕВИЦИ СО ГРАД)
		— Силен олуен ветер со прашина/пустинска бура	DUSTSTORM <i>or</i> SANDSTORM HEAVY (СИЛЕН ОЛУЕН ВЕТАР СО ПРАШИНА <i>или</i> СИЛНА ПУСТИНСКА ОЛУЈА)
		— Облак од вулкански пепел	VOLCANIC ASH CLOUD (ОБЛАК ОД ВУЛКАНСКИ ПЕПЕЛ)
		— Вулканска активност пред ерупција или вулканска ерупција	PRE-ERUPTION VOLCANIC ACTIVITY <i>or</i> VOLCANIC ERUPTION (ВУЛКАНСКА АКТИВНОСТ ПРЕД ЕРУПЦИЈА <i>или</i> ВУЛКАНСКА ЕРУПЦИЈА)
		Ефект од кочење врз полетно–слетната патека	
		— Добар	GOOD (ДОБАР)
		— Добар до среден	GOOD TO MEDIUM (ДОБАР ДО СРЕДЕН)
		— Средн	MEDIUM (СРЕДЕН)
		— Среден до лош	MEDIUM TO POOR (СРЕДЕН ДО ЛОШ)
		— Лош	POOR (ЛОШ)
		— Полош од лош	LESS THAN POOR (ПОЛОШ ОД ЛОШ)

1. СОДРЖИНА НА ИЗВЕШТАИТЕ ОД ВОЗДУХ

1.1. Известување за позиција и посебни известувања од воздух

1.1.1. Оддел 1 од примерот утврден во точка А е задолжителен за известувањата за позиција и за известувањата од воздух, иако Ставките 5 и 6 од истиот може да се изостават. Се додава Одделот 2, во целост или делумно, само кога тоа го бара операторот или неговиот определен претставник, или кога водачот на воздухопловот смета дека тоа е потребно. Оддел 3 се вклучува во посебните извештаи од воздух.

1.1.2. Причината/условот за издавање на посебно известување од воздух треба да се избере од списокот наведен во SERA.12005(a).

1.1.3. Во случај на известување од воздух, кое содржи информации за вулканска активност, се прави извештај после лет користејќи го образецот за известување за вулканска активност (модел VAR) утврден во точка Б. Сите елементи кои се забележани се внесуваат и наведуваат на соодветните места во образецот Модел VAR.

1.1.4. Посебните известувања од воздух се издаваат што е можно поскоро по забележувањето на појавата заради која е потребно да се изготви посебно известување од воздух.

2. ДЕТАЛНИ УПАТСТВА ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕТО

2.1. Ставките од известувањето од воздух се пријавуваат по редослед по кој се тие наведени во образецот на моделот AIREP SPECIAL.

— ОЗНАКА НА ТИПОТ НА ПОРАКАТА. За посебно известување од воздух се наведува „SPECIAL“.

Оддел 1

Ставка 1 – ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ВОЗДУХОПЛОВ. Се наведува повикувачкиот знак на радиостаницата на воздухопловот како што е утврдено во Дел SERA.14050.

Ставка 2 – ПОЗИЦИЈА. Се наведува позицијата како географска ширина (степени во форма на две (2) цифри или степени и минути во форма на четири (4) цифри, проследено со „north“ (север) или „south“ (југ) и географска должина (степени во форма на три (3) цифри или степени и минути во форма на пет (5) цифри, проследено со „east“ (исток) и „west“ (запад), или како значајна точка идентификувана со кодирана ознака од (2 до 5 карактери), или како значајна точка проследена со ориентација во однос на магнетскиот пол (3 цифри) и оддалеченоста во наутички милји од таа точка. Ако е применливо, пред значајната точка се наведува „ABEAM“ (од страна).

Ставка 3 – ВРЕМЕ. Се наведува времето во часови и минути по UTC (4 цифри),

освен ако наведувањето на времето во минути после полн час (2 цифри) не е пропишано врз основа на регионални спогодби за воздухопловната навигација. Времето во известувањата мора да биде реалното време на воздухопловот на дадената позиција, а не времето од кое е започнат преносот на известувањето. Кога се издава посебно известување од воздух, времето секогаш се наведува во часови и минути по UTC.

Ставка 4 – НИВО НА ЛЕТ ИЛИ АПСОЛУТНА ВИСИНА. Кога висиномерот е поставен на стандарден притисок, нивото на лет во извештајот се наведува со три (3) цифри. Кога е наместен QNH, висината во известувањето се наведува во метри по што се додава „METRES“ (метри) или во стапки по што следува „FEET“ (стапки). Се наведува „CLIMB“ (качување) (проследено со нивото) при качување или „DESCENDING“ (спуштањето) (проследено со нивото) при спуштање до ново ниво после поминувањето на значајните точки.

Ставка 5 – СЛЕДНА ПОЗИЦИЈА И ПРЕДВИДЕНО ВРЕМЕ НА ТАА ПОЗИЦИЈА. Се наведува следната точка на јавување и предвиденото време на таа точка на јавување, или се наведува предвидената позиција, на која се пристигнува еден час подоцна, во согласност со важечките процедури за известување на позиција. Се користат конвенциите за податоци кои се дадени во ставка 2 во однос на позицијата. Се наведува предвиденото време на таа позиција. Се наведува времето во часови и минути по UTC (4 цифри), освен ако наведувањето на времето во минути по полн час (2 цифри) не е пропишано во регионални спогодби за воздухопловната навигација.

Ставка 6 – СЛЕДНА ЗНАЧАЈНА ТОЧКА. Се наведува следната значајна точка која следи по „следна позиција и предвиденото време на таа позиција“.

Оддел 2

Ставка 7 – ПРЕДВИДЕНО ВРЕМЕ ЗА ПРИСТИГНУВАЊЕ. Се наведува името на аеродромот на првото предвидено пристигнување, а потоа предвиденото време на пристигнување на тој аеродром во часови и минути по UTC (4 цифри).

Ставка 8 – АВТОНОМИЈА НА ЛЕТОТ. Се наведува „ENDURANCE“ (автономија на летот) по што следи автономија на летот во однос на горивото во часови и минути (4 цифри).

Оддел 3

Ставка 9 – ПОЈАВА КОЈА БАРА ПОСЕБНО ИЗВЕСТУВАЊЕ ОД ВОЗДУХ. Се наведува една од следниве појави кои се воочени или забележани:

— умерената турбуленција како „TURBULANCE MODERATE“

силната турбуленција како „TURBULENCE SEVERE“

Се применуваат следниве спецификации:

— Умерена – Услови во кои се можни промени во положбата и/или

висината на воздухопловот, но воздухопловот цело време останува под контрола. Типични се мали промени во брзината. Промени во читањето на акцелерометар од 0,5 g до 1,0 g во центарот на гравитација на воздухопловот. Потешкотии при одењето. Лицата кои седат чувствуваат отпор од сигурносните појаси. Слободните предмети се движат наоколу.

- Силна – Услови во кои настанува брзо менување на положбата и/или висина на воздухопловот; воздухоплов може во пократки временски периоди да биде вон контрола. Типични се големи промени во брзината. Промените во читањето на акцелерометар се поголеми од 1,0 g во центарот на гравитација на воздухопловот. Лицата кои седат чувствуваат силен притисок од појасите. Слободните предмети паѓаат и летаат наоколу.

- Умерено замрзнување како „ICING MODERATE“

Јако замрзнување како „ICING SEVERE“;

Се применуваат следниве спецификации:

- Умерено – Услови во кои е пожелна промена на насоката и/или висината.
- Јако – Услови во кои се смета дека е потребна итна промена на курсот и/или висина.

- Силен планински бран како „MOUNTAIN WAVE SEVERE“

Се применуваат следниве спецификации:

- Силен – Услови во кои брзината на придружното струење на воздухот надолу е 3,0 m/s (600 ft/min) или повеќе и/или е присутна силна турбуленција.

- Грмотевици без град како „THUNDERSTORM“

Грмотевици со град како „THUNDERSTORM WITH HAIL“

Се применуваат следниве спецификации:

Се известува само за оние грмотевици кои:

- се обвиткани во измаглица, или
- се во рамките на облак, или
- се распространети, или
- обликуваат линија на бура.

- Силен олуен ветар со прашина или силна пустинска бура како „DUSTSTORM HEAVY“ или „SANDSTORM HEAVY“
- Облак од вулкански пепел како „VOLCANIC ASH CLOUD“
- Вулканска активност пред ерупција или вулканска ерупција како „PRE-ERUPTION VOLCANIC ACTIVITY“ или „VOLCANIC ERUPTION“

Се применува следнава спецификација:

„Вулканска активност пред ерупција“ во овој контекст значи необична и/или зголемена вулканска активност која може да ѝ претходи на вулканска ерупција.

- Добар ефект од кочењето како „BRAKING ACTION GOOD“
- Добар до средно добар ефект од кочењето како „BRAKING ACTION GOOD TO MEDIUM“
- Средно добар ефект од кочењето како „BRAKING ACTION TO MEDIUM“
- Средно добар до лош ефект од кочењето како „BRAKING ACTION MEDIUM TO POOR“
- Лош ефект од кочењето како „BRAKING ACTION POOR“
- Лош од полош ефект од кочењето како „BRAKING ACTION LESS THAN POOR“

Се применуваат следниве спецификации:

Добар – Забавувањето при сопирањето е нормално за применетиот напор при сопирање на тркалата, и контролата на правецот е нормална.

Добар до средно добар – Забавувањето при сопирањето или контролата на правецот е помеѓу добро и средно.

Среден – Забавувањето при сопирањето осетно е намалено за применетиот напор при сопирање на тркалата, или контролата на правецот е осетно намалена.

Среден до лош – Забавувањето при сопирањето или контролата на правецот е помеѓу средна и лоша.

Лош – Забавувањето при сопирањето е осетно намалено за применетиот напор при сопирање на тркалата или контролата на правецот е осетно намалена.

Полош од лош – Забавувањето при сопирањето е минимално до

непостоечко за применетиот напор при сопирање на тркалата или контролата на правецот е несигурна.

- 2.2. Информациите кои се забележани во образецот за извештај за вулканска активност (Модел VAR) не се за пренос со радиотелефонијата, туку операторот или член од екипажот на летањето, по пристигнувањето на аеродромот, веднаш ги доставува до аеродромската метеоролошка служба. Доколку таква служба не е лесно достапна, пополнетиот образец се доставува во согласност со локалните договори склучени меѓу MET и давателите на ATC и операторот на воздухопловот.

3. ПРОСЛЕДУВАЊЕ НА МЕТЕОРОЛОШКИ ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ПРЕКУ ГОВОРНА КОМУНИКАЦИЈА

Кога се примаат посебните известувања од воздух, единиците за ATS веднаш ги проследуваат овие известувања од воздух до метеоролошката служба за набљудување (MWO). Со цел да се обезбеди прибирање на специјалните известувања од воздух во автоматските системи на земја, елементите на ваквите известувања се доставуваат во согласност со конвенциите за податоци утврдени подолу и по пропишаниот редослед.

- „ADRESSEE“ (примател). Се внесува станицата која е повикана и, доколку е потребно, се проследува.
- „MESSAGE TYPE DESIGNATOR“ (ознака на видот на пораката). За посебно известување од воздухот се внесува ARS.
- „AIRCRAFT IDENTIFICATION“ (идентификација на воздухопловот). Се внесува идентификацијата на воздухопловот со користење на конвенцијата за податоци наведена во ставката 7 од планот на лет, без празно место помеѓу ознаките на операторите и регистрацијата на воздухопловот или идентификацијата на летот, доколку се наведува.

Оддел 1

Ставка 0 – ПОЗИЦИЈА. Се внесува позицијата како географска ширина (степени во форма на две (2) цифри или степени и минути во форма на четири (4) цифри, проследено, без празно место, со N или S) и географска должина (степени во форма на три (3) цифри или степени и минути во форма на пет (5) цифри, проследено, без празно место, со E или W), или како значајна точка идентификувана со кодирана ознака од (2 до 5 карактери), или како значајна точка проследена со ориентација во однос на магнетскиот пол (3 цифри) и растојанието во наутички милји (3 бројки) од таа точка. Ако е применливо, пред значајната точки се наведува „ABEAM“ (од страна).

Ставка 1 – ВРЕМЕ. Се внесува времето во часови и минути по UTC (4 бројки).

Ставка 2 – НИВО НА ЛЕТ ИЛИ АПСОЛУТНА ВИСИНА. Се внесува „F“ по што следат три (3) бројки (на пр., „F310“) кога се пријавува нивото на лет. Се мери апсолутната висината „M“ или во стапки по што следува „FT“. Кога се пријавува висината, таа се внесува во метри по што следи „M“ или во стапки по што следи „FT“. Се внесува „ASC“ (ниво) кога се качува или „DES“ (ниво) кога

се спушта.

Оддел 2

Ставка 9 – ПОЈАВА КОЈА БАРА ПОСЕБНО ИЗВЕСТУВАЊЕ ОД ВОЗДУХ.
Се внесува пријавената појава како што следува:

- умерена турбуленција како „TURB MOD“,
- силна турбуленција како „TURB SEV“,
- умерено замрзнување како „ICI MOD“,
- силно замрзнување како „ICI SEV“;
- силен планински бран како „MTW SEV“,
- грмотевици без град како „TS“,
- грмотевици со град како „TSGR“;
- силен олуен ветар со прашина како „HVV SS“,
- силна пустинска бура како „HVV DS“,
- облак од вулкански пепел како „VA CLD“,
- вулканска активност пред ерупција или вулканска ерупција како „VA“,
- град како „GR“,
- кумулонимбусни облаци „CB“.

ВРЕМЕ НА ПРЕНОС. Се внесува само кога се пренесува Оддел 3.

4. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ПРОМЕСТУВАЊЕ НА ВЕТРОТ И ЗА ВУЛКАНСКИ ПЕПЕЛ

4.1. Известување за проместување на ветерот

4.1.1. При известување од воздухоплов за проместување на ветерот за време на фазата на почетното качување и приодот на воздухопловите, се внесува типот на воздухопловот.

4.1.2. Ако условите за проместување на ветерот во фазата на почетно качување и приодот на воздухопловот се пријавени или предвидени, но не се појавиле, водачот на воздухоплов што е можно поскоро ја известува соодветната единица на службата на контролата на летање, освен ако знае дека соодветната единица на службата на контролата на летање за тоа ја известил претходниот воздухоплов.

4.2. Известување за вулканска активност после летот

- 4.2.1. По пристигнување на воздухоплов на аеродром, операторот на воздухопловот или член на екипажот на летањето веднаш го предава пополнетиот извештај за вулканска активност до аеродромската метеоролошка служба, или ако таква служба не им е лесно достапна на членовите на екипажот на летање на пристигнатиот воздухоплов, со пополнетиот образец се постапува согласно локалните договори склучени меѓу давателите на MET и ATS и операторот на воздухопловот.
- 4.2.2. Пополнетиот извештај за вулканска активност кој го прима метеоролошката служба веднаш се проследува до службата за метеоролошко набљудување, која е одговорна за обезбедување на метеоролошко набљудување во областа за информирање во лет, во која била воочена вулканската активност.

(22) Прилогот 6 се заманува со следното:

„Додаток 6

ПОПОЛНУВАЊЕ НА ПЛАН НА ЛЕТ

1. Модел на образец на ICAO за план на лет

FLIGHT PLAN PLAN DE VOL			
PRIORITY Priorité ≡ FF →		ADDRESSEE(S) Destinataire(s)	
FILING TIME Heure de dépôt		ORIGINATOR Expéditeur	
SPECIFIC IDENTIFICATION OF ADDRESSEE(S) AND/OR ORIGINATOR Identification précise du(des) destinataire(s) et/ou de l'expéditeur			
3 MESSAGE TYPE Type de message ≡ (FPL		7 AIRCRAFT IDENTIFICATION Identification de l'aéronef	
9 NUMBER Nombre		8 FLIGHT RULES Règles de vol	
13 DEPARTURE AERODROME Aérodrome de départ		10 EQUIPMENT Équipement	
15 CRUISING SPEED Vitesse croisière		WAKE TURBULENCE CAT. Cat. de turbulence de sillage	
LEVEL Niveau		TIME Heure	
ROUTE Route			
16 DESTINATION AERODROME Aérodrome de destination		TOTAL EET Durée totale estimée	
18 OTHER INFORMATION Renseignements divers		ALTN AERODROME Aérodrome de dégagement	
		2ND ALTN AERODROME 2 ^e aérodrome de dégagement	
SUPPLEMENTARY INFORMATION (NOT TO BE TRANSMITTED IN FPL MESSAGES) Renseignements complémentaires (À NE PAS TRANSMETTRE DANS LES MESSAGES DE PLAN DE VOL DÉPOSÉ)			
19 ENDURANCE Autonomie		PERSONS ON BOARD Personnes à bord	
SURVIVAL EQUIPMENT/Équipement de survie		EMERGENCY RADIO Radio de secours	
POLAR Polaire		UHF	
DESERT Désert		VHF	
MARITIME Maritime		ELT	
JUNGLE Jungle		UHF	
JACKETS/Gilets de sauvetage		VHF	
LIGHT Lampes		FLUORES Fluores	
DINGHIES/Canots		UHF	
NUMBER Nombre		VHF	
CAPACITY Capacité			
COVER Couverture			
COLOUR Couleur			
AIRCRAFT COLOUR AND MARKINGS Couleur et marques de l'aéronef			
REMARKS Remarques			
PILOT-IN-COMMAND Pilote commandant de bord			
FILED BY / Déposé par			
SPACE RESERVED FOR ADDITIONAL REQUIREMENTS Espace réservé à des fins supplémentaires			

2. Упатства за пополнување на образец за план на лет

2.1 Општо

Придржувајте се строго кон пропишаните форми и начинот на наведување на податоците.

Започнете да ги внесувате податоците во првиот предвиден простор. Онаму каде што има повеќе простор, оставете ги празни неискористените простори.

Внесете ги сите времиња со 4 броеви, според UTC.

Внесете ги сите предвидени времиња на траење на летот со 4 броеви (часови и минути)

Засенчениот простор што претходи на ставката 3 – го пополнуваат услугите на ATS и COM, освен ако не е делегирана одговорноста за креирање на пораките за план на лет.

2.2 Упатства за внесување на податоци на ATS

Пополнете ги ставките од 7 до 18 и, кога тоа го бара надлежниот орган или на друг начин се смета дека е потребно, ставката 19 како што е наведено подолу.

Ставка 7: AIRCRAFT IDENTIFICATION
(MAXIMUM 7 CHARACTERS)
(идентификација на воздухоплов
(максимум 7 карактери))

ВНЕСЕТЕ една од следните идентификации на воздухопловот, не повеќе од 7 алфанумерички знаци и без цртички или симболи:

- (а) ознаката на ICAO за операторот на воздухопловот, проследена со идентификацијата на летот (на пр., KLM511, NGA213, JTR25), кога во радиотелефонијата знакот за повик што треба да го користи воздухопловот се состои од ознаката за телефонија на ICAO за операторот, проследена со идентификацијата на летот (на пр. KLM511, NIGERIA213, JESTER 25); или
- (б) националноста или заедничкиот знак и регистарската ознака на воздухопловот (на пр., EIAKO, 4XBCD, N2567GA), кога:
  - (1) во радиотелефонијата, знакот за повик што треба да го користи воздухопловот се состои само од таа идентификација (на пр., CGAJS), или му претходи ознаката за телефонија на ICAO за операторот на воздухопловот (на пр., BLIZZARD CGAJS); или
  - (2) ако воздухопловот не е опремен со радио опрема.

Ставка 8: FLIGHT RULES AND TYPE OF FLIGHT
(ONE OR TWO CHARACTERS)
(правила на летање и тип на лет
(еден или два карактера))

Flight rules (Правила на летање)

BHECETE една од следните букви за да ја означите категоријата на правилата на летање кон кои пилотот планира да се придржува:

- I** – ако е предвидено целиот лет да се врши по IFR; или
- V** – ако е предвидено целиот лет да се врши по VFR; или
- Y** – ако летот во почетокот се врши по IFR, после што следи една или повеќе последователни измени на правилата на летање, или
- Z** – ако летот во почетокот се врши по VFR, после што следи една или повеќе последователни измени на правилата за летање.

Во ставката 15 наведете ја точката или точките на кои се планира измена на правилата на летањето.

Type of flight (Тип на лет)

BHECETE една од следните букви за да го означите типот на летот, ако надлежниот орган го бара тоа:

- S** – ако е редовен воздушен сообраќај;
- N** – ако е нередовен воздушен сообраќај;
- G** – ако е генерална авијација;
- M** – ако е воен лет;
- X** – ако е поинаков од погоре наведените категории.

Наведете го статусот на летот по ознаката STS во ставка 18, или кога е потребно да означите други причини за посебно постапување од страна на ATS, внесете RMK во ставката 18 и наведете ја причината.

Ставка 9: NUMBER AND TYPE OF AIRCRAFT AND
WAKE TURBULENCE CATEGORY
(број и тип на воздухоплови и
категорија на вртложната турбуленција)

Number of aircraft (Број на воздухоплови) (1 или два карактери)

BHECETE го бројот на воздухоплови, ако е поголем од еден.

Type of aircraft (Тип на воздухоплов) (2 до 4 карактери)

BHECETE ја соодветната ознака како што е наведено во Док. 8643, Ознаки за типови на воздухоплови,

ИЛИ, ако таква ознака не е доделена, или во случај на летови во формација кои се

состојат од повеќе од еден тип на воздухоплови, *BHCEETE ZZZZ* и НАВЕДЕТЕ во ставката 18 (броеви и) типот(-вите) на воздухопловите проследено со „TYP/“.

Wake turbulence category (Категорија на вртложни турбуленции) (1 карактер)

BHCEETE коса црта проследена со една од следните букви со кои се означува категоријата на вртложните турбуленции на воздухопловите:

- J** – SUPER, со што се означува тип на воздухоплови наведен во Док. 8643 на ИКАО, Ознаки за типови на воздухоплови, најново издание;
H – ТЕШКИ, со што се означува тип на воздухоплови со максимална дозволена маса на полетување од 136 000 kg или повеќе, со исклучок на типовите на воздухоплови наведени во Док. 8643 на ИКАО во категорија SUPER (J);
M – СРЕДНИ, со што се означува тип на воздухоплови со максимална дозволена маса на полетување помала од 136 000 kg, но поголема од 7 000 kg;
L – ЛЕСНИ, со што се означува тип на воздухоплови со максимална дозволена маса на полетување од 7 000 kg или помала.

Ставка 10: EQUIPMENT AND CAPABILITIES
(опрема и можности)

Капацитетите ги опфаќаат следните елементи:

- (а) присуство на соодветна исправна опрема во воздухоплов;
(б) опрема и можности пропорционални со квалификациите на екипажот на летање;
и
(в) ако е применливо, одобрение од соодветниот орган.

Radio communication, navigation and approach aid equipment and capabilities
(опрема и можности за радиокомуникација, навигација и помош при приод)

BHCEETE една буква како што следува:

- N** – ако не се носи никаква COM/NAV/ опрема за помош при приод за рутата на која се лета, или ако таа опрема е неисправна; или
S – ако се носи стандардна COM/NAV/ опрема за помош при приод за рутата на која се лета и таа опрема е исправна; и/или

BHCEETE една или повеќе од следните букви со кои се означува исправноста и можностите на COM/NAV/ опремата за помош при приод која е на располагање:

A – Систем за слетување GBAS	J7 – CPDLC FANS 1/A SATCOM (Iridium)
B – LPV (APV со SBAS)	K – MLS
C – Loran C	L – ILS

D –	DME	M1 –	ATC SATVOICE (INMARSAT)
E1 –	FMC WPR ACARS	M2 –	ATC SATVOICE (MTSAT)
E2 –	D-FIS ACARS	M3 –	ATC SATVOICE (Iridium)
E3 –	PDC ACARS	O –	VOR
F	ADF		
G –	GNSS. Ако било кој дел од летот се планира да се изврши по IFR, тоа се однесува на приемниците на GNSS кои се во согласност со Анекс 10 Том I на ICAO	P1 –	CPDLC RCP 400
		P2 –	CPDLC RCP 240
		P3 –	SATVOICE RCP 400
H –	HF RTF	P4 – P9	Резервирано за RCP
I –	Инерцијална навигација	R –	Одобрено за PBN
J1 –	CPDLC ATN VDL Mode 2	T –	TACAN
J2 –	CPDLC FANS 1/A HFDL	U –	UHF RTF
J3 –	CPDLC FANS 1/A VDL Mode A	V –	VHF RTF
J4 –	CPDLC FANS 1/A VDL Mode 2	W –	Одобрено за RVSM
J5 –	CPDLC FANS 1/A SATCOM (INMARSAT)	X –	Одобрено за MNPS
J6 –	CPDLC FANS 1/A SATCOM (MTSAT)	Y –	VHF со можност за растојание меѓу каналите од 8,33 kHz
		Z –	Останата опрема која се носи или други можности

Сите алфанумерички знаци кои не се погоре наведени се резервирани.

Surveillance equipment and capabilities
(опрема за надзор и можности)

BHECETE **N** ако не се носи никаква опрема за надзор за рутата на која се лета, или ако таа опрема е неисправна;

ИЛИ

BHECETE еден или повеќе од следниве дескриптори, максимум до 20 карактери, за опис на исправната опрема за надзор и/или можностите на воздухопловот:

SSR Modes A и C

A – Транспондер – Mode A (4 броеви – 4 096 кодови)
C – Транспондер – Mode A (4 броеви – 4 096 кодови) и Mode C

SSR Modes S

E – Транспондер – Mode S, вклучително и идентификацијата на воздухопловот, барометарската висина и можноста за проширено самовклучување (ADS-B)

H – Транспондер – Mode S, вклучително и идентификацијата на воздухопловот, барометарската висина и подобрени можности за надзорот

I – Транспондер – Mode S, вклучително и идентификацијата на воздухопловот, но без можност за барометарската висина

- L** – Транспондер – Mode S, вклучително и идентификацијата на воздухопловот, барометарската висина, можност за проширено самовклучување (ADS-B) и подобрени можности за надзорот
- P** – Транспондер – Mode S, вклучително и барометарската висина, но без можност за идентификацијата на воздухоплов
- S** – Транспондер – Mode S, вклучително и барометарската висина и можност за идентификација на воздухоплов
- X** – Транспондер – Mode S, без идентификација на воздухоплов ниту можност за барометарската висина

ADS-B

- B1** – ADS-B со наменска можност за емитување на ADS-B на 1 090 Mhz („out“)
- B2** – ADS-B со наменска можност за примање и емитување на ADS-B на 1 090 Mhz („in“ и „out“)
- U1** – можност за емитување на ADS-B со користење на UAT
- U2** – можност за примање и емитување на ADS-B со користење на UAT
- V1** – можност за емитување ADS-B со користење на VDL Mode 4
- V2** – можност за примање емитување на ADS-B со користење на VDL Mode 4

ADS-C

- D1** – ADS-C со можности за FANS 1/A
- G1** – ADS-C со можности за ATN

Алфанумеричките знаци кои не се погоре наведени се резервирани.

Ставка 13: DEPARTURE AERODROME AND TIME
(8 CHARACTERS)
(аеродром и време на заминување
(8карактери))

BHECETE ја ознаката за локација на аеродромот на поаѓање од 4 букви како што е наведено во Док 7910 Ознаки на локација (*Location Indicators*) на ICAO;

ИЛИ, ако не е доделена ознака за локацијата,

Во ставката 18 *BHECETE ZZZZ* и НАВЕДЕТЕ:

- ги називот и локацијата на аеродромот, а однапред напишете „DEP/“; или
- ја првата точка на рутата или маркерот на радиофарот, а однапред напишете „DEP/...“, ако воздухопловот не полетал од тој аеродром;

ИЛИ, ако планот на лет се прима од воздухоплов за време на лет,

во ставката 18 *BHECETE* го зборот „AFIL“ и *НАВЕДЕТЕ* ја ознаката за локација од 4 букви според ICAO на единицата на ATS од која може да се добијат дополнителни податоци за планот на лет, а однапред напишете „DEP“.

ПОТОА, БЕЗ ПРАЗНО МЕСТО,

BHECETE го, за план на лет поднесен пред поаѓање, предвиденото време на придвижување на моторите (EOBT),

ИЛИ за план на лет примен од воздухоплов во лет, точното или предвиденото време над првата точка на рутата на која се однесува планот на лет.

Ставка 15: ROUTE (рута)

BHECETE ја првата брзина на крстарење како во (а) и првата брзина на крстарење како во (б), без празно место меѓу нив.

ПОТОА после стрелката *BHECETE* го описот на рутата како во (в).

(а) *Cruising speed (maximum 5 characters)*
(брзина на крстарење (најмногу 5 карактери))

BHECETE ја вистинската брзина низ воздух за првиот дел од летот или за целиот дел од летот на кој се лета на режим на крстарење, во:

Километри на час, изразено како К после што следат 4 броеви (на пр., K0830), или

Јазли, изразено како N после што следат 4 броеви (на пр., N0485), или

Точниот/вистинскиот Махов број, ако така пропишува надлежниот орган, на најблиската стотинка од единица на Мах, изразено како М проследено со 3 броеви (на пр. M082).

(б) *Cruising level (maximum 5 characters)*
(ниво на крстарење (најмногу 5 карактери))

BHECETE го планираното ниво на крстарење за првиот дел од летот или за целиот дел од рутата што треба да се лета, во:

Ниво на лет, изразено како F проследено со 3 броеви (на пр., F085; F330), или

Стандардно метричко ниво во десетици метри, ако така пропишува надлежниот орган, изразено како S проследено со 4 броеви (на пр., S1130), или

Апосолутната висина во стотици стапки, изразено како А проследено со 3 броеви (на пр., A045; A100), или

Апсолутната висина во десетици метри, изразено како М проследено со 4 броеви (на пр., M0840), или

за неконтролирани летови по VFR, буквите VFR.

(в) *Route (including changes of speed level and/or flight rules)*
(рута (вклучувајќи ги промените на нивото, брзината и/или правилата на летање))

Летови на определени рути на ATS

ВНЕСЕТЕ ако аеродромот на поаѓање се наоѓа на или е поврзан со рутата на ATS, ознаката за првата рута на ATS,

ИЛИ, ако аеродромот за поаѓање не е на, ниту е поврзан со, рутата на ATS, буквите DCT проследени со точката на спојување со првата рута на ATS, проследено со ознаката за рутата на ATS.

ПОТОА

ВНЕСЕТЕ ја секоја точка во која се планира да се започне со промена на брзината и/или нивото, или на која се планира промена на рутата на ATS, и/или се планира промена на правилата на летање,

ПРОСЛЕДЕНО ВО СЕКОЈ СЛУЧАЈ

со ознаката за следниот сегмент на рутата на ATS, дури и кога е иста како и претходната,

ИЛИ со DCT, ако летот до следната точка е вон определена рута, освен ако и двете точки не се дефинирани со географски координати.

Летови вон определени рути на ATS

ВНЕСЕТЕ ги точките кои обично се одалечени една од дуга не повеќе од 30 минути лет или 370 km (200 NM), вклучувајќи ја секоја точка во која се планира промена на брзината или нивото, промена на патеката или промена на правилата на летање,

ИЛИ, ако тоа го бара надлежниот орган/надлежните органи,

ДЕФИНИРАЈТЕ ја патеката на летови кои претежно се вршат во правец исток-запад, помеѓу 70°N и 70°S во однос на значајните точки формирани од пресеците на половина или цели степени на географската ширина со меридијаните распоредени во интервали од 10 степени на

географската должина. За летови кои се вршат во области надвор од тие географски ширини, патеките се дефинираат со значајните точки формирани од пресекот на паралелите на географската ширина со меридијаните кои обично се распоредени на 20 степени од географската должина. Растојанието меѓу значајните точки, колку што е можно, не смее да надминува 1 час време на лет. Дополнителни значајни точки се утврдуваат доколку се смета дека е потребно.

За летови кои се вршат претежно во правец север-југ, дефинирајте ги патеките во однос на значајните точки формирани од пресекот на цели степени на географската должина со специфицирани паралели на географската ширина кои се распоредени на 5 степени.

ВНЕСЕТЕ DCT меѓу последователните точки, освен ако ѝ двете точки не се дефинирани со географски координати или со насоката и растојанието.

КОРИСТЕТЕ ги САМО конвенциите од (1) до (5) подолу, и *ОДДЕЛЕТЕ* ја секоја подставка со празно место.

(1) ATS route (2 to 7 characters) (ATS рута (од 2 до 7 карактери))

Кодираната ознака доделена за рутата или сегмент на рутата вклучувајќи ја, по потреба, кодираната ознака доделена за стандардна рута на заминување или пристигнување (на пр., BCN1, B1, RI4, UB10, KODAP2A).

(2) Significant point (2 до 11 characters) (значајна точка (2 до 11 карактери))

Кодираната ознака (2 до 5 карактера) доделена за точката (на пр., LN, MAY, HADDY),

или, ако не е доделена кодирана ознака, на еден од следните начини:

— *Само степени* (7 карактери)

2 знака кои ја опишуваат географската ширина во степени, проследени со „N“ (северна) или „S“ (јужна), проследено со 3 знаци кои ја опишуваат географската должина во степени, проследено со „E“ (источна) или „W“ (западна). По потреба, дополнете го точниот број на знаци, со внесување нули, на пр., 46N078W;

— *Степени и минути* (11 карактери):

4 знаци кои ја опишуваат географската ширина во степени и десетици и единици на минути проследени со „N“ (северна) или „S“ (јужна), проследено со 5 знаци кои ја опишуваат географската должина во степени и десетици и единици на

минути, проследено со „E“ (источна) или „W“ (западна). По потреба, дополнете го точниот број на знаци со внесување нули, на пр. 4620N07805W;

— *Насока и растојание од референтната точка:*

Идентификацијата на референтната точка, проследена со насоката од точката во форма на 3 знаци кои ги даваат магнетните степени, проследени со растојанието од точката во форма на 3 знаци кои ги изразуваат наутичките милји. Во областите со голема географска ширина каде што е утврдено од страна на соодветниот орган дека упатувањето на магнетни степени е непрактично, може да се користат стварните/вистинските степени. По потреба, дополнете го точниот број на знаци, со внесување нули – на пр., точка 180° магнетни на растојание од 40 NM од VOR, „DUB“ треба да се изрази како DUB180040.

(3) Change of speed or level (maximum 21 characters) (промена на брзина или ниво (максимум 21 карактер))

Точката во која се планира да се започне со промена на брзината (5 % TAS или 0,01 Mach или повеќе) или промена на нивото, изразено точно како во (2) погоре, проследено со коса црта, а брзината на крстарење и нивото на крстарење изразени точно како во (а) и (б) погоре, без празно место меѓу нив, дури и кога ќе се смени само една од овие величини.

Примери: LN/N0284A045
MAY/N0305F180
HADDY/N0420F330
4602N07805W/N0500F350
46N078W/M082F330
DUB180040/N0350M0840

(4) Change of flight rules (maximum 3 characters) (промена на правилата на летање (максимум 3 карактера))

Точката во која се планира промена на правилата на летање, изразено точно како во (2) или (3) погоре, што е соодветно, проследено со празно место и едно од следново:

VFR ако е од IFR на VFR

IFR ако е од VFR на IFR

Примери: LN VFR
LN/N0284A050 IFR

(5) Cruise climb (maximum 28 characters) (качување на режим на крстарење (максимум 28 карактери))

Буквата C проследена со коса црта; ПОТОА точката во која се планира да се започне со качување на режим на крстарење, изразено точно како во (2) погоре, проследено со коса црта; ПОТОА брзината што треба да се одржува за време на

качувањето на режим на крстарење, изразено точно како во (а) погоре, проследено со две нивоа што го дефинираат нивото што треба да се заземе за време на качувањето на режим на крстарење, при што секое ниво е изразено точно како во (б) погоре, или нивото над кое се планира качување на режим на крстарење проследено со буквите *PLUS*, без празно место меѓу нив.

Примери: C/48N050W/M082F290F350
C/48N050W/M082F290PLUS
C/52N050W/M220F580F620

Ставка 16: DESTINATION AERODROME AND TOTAL ESTIMATED
ELAPSED TIME, DESTINATION ALTERNATE AERODROME(S)
(аеродром на одредиште и вкупното предвидено траење на лет,
алтернативен(-ни) аеродром(и) на одредиште)

Destination aerodrome and total elapsed time (8 characters)
(аеродром на одредиште и вкупн траење на летот (8 карактери))

ВНЕСЕТЕ ја ознаката на ИКАО за локација на аеродромот на одредиште од 4 букви, како што е наведено во Док 7910, Ознаки на локации (*Location Indicators*),

ИЛИ, ако не е доделена ознака за локација,

ВНЕСЕТЕ *ZZZZ* и *НАВЕДЕТЕ* го во ставката 18 називот и локацијата на аеродромот, а пред тоа внесете *DEST/*.

ПОТОА БЕЗ ПРАЗНО МЕСТО

ВНЕСЕТЕ го вкупното предвидено траење на летот.

Destination alternate aerodrome
(алтернативен аеродром на одредиште)

ВНЕСЕТЕ ја ознаката(-ите) на ИКАО за локација од 4 букви, но не повеќе од два алтернативни аеродроми на одредиште, како што е наведено во Док 7910, Ознаки на локации (*Location Indicators*), одвоени со празно место,

ИЛИ, ако не е доделена ознака за локација за алтернативен(-ни) аеродром(-и) на одредиште,

ВНЕСЕТЕ *ZZZZ* и *НАВЕДЕТЕ* го во ставката 18 називот и локацијата на алтернативниот(-те) аеродром(-и) на одредиште, а пред тоа внесете

Ставка 18: OTHER INFORMATION
(други информации)

Цртичките или косите црти треба да се користат само како што е пропишано подолу во текстот.

BHESETE 0 (нула) ако нема други информации,

ИЛИ, сите други потребни информации по редослед прикажан подолу, во форма на соодветната ознака избрана од оние што се дефинирани подолу проследени со коса црта и информациите што треба да се запишат:

STS/ Причината за посебно постапување на ATS, на пр., мисија за трагање и спасување, како што следува:

ALTRV: за лет кој се врши во согласност со резервација на висината;
ATFMX: за лет за кој надлежниот орган одобрил изземање од мерките за ATFM;
FFR: гаснење пожари;
FLTCK: проверка во лет заради калибрација на навигациските средства;
HAZMAT: за лет на кој се превезуваат опасни материи;
HEAD: лет на кој се превезуваат шефови на држави;
HOSP: за медицински лет кој го пријавиле здравствените власти;
HUM: за лет кој се врши во рамките на хуманитарна мисија;
MARSA: за лет за кој воен субјект презема одговорност за одвојување на воени воздухоплови;
MEDEVAC: за итна медицинска евакуација клучна за спасување на животи;
NONRVSM/: за лет кој нема можности за RVSM, а се планира да се врши во воздушниот простор на RVSM;
SAR: за лет ангажиран во мисија за потрага и спасување;
STATE: за лет ангажиран за воени, царински или полициски потреби.
Останатите причини за посебно постапување на ATS се означуваат со ознаката „RMK/“

PBN/ Означување на можностите за RNAV и/или RNP. Вклучете онолку од ознаките наведени подолу, колку што се однесуваат на летот, најмногу до 8 записи, односно вкупно не повеќе од 16 карактера.

СПЕЦИФИКАЦИИ ЗА RNAV

A1	RNAV 10 (RNP 10)	C1	RNAV 2 сите допуштени сензори
		C2	RNAV 2 GNSS
B1	RNAV 5 сите допуштени сензори	C3	RNAV 2 DME/DME
B2	RNAV 5 GNSS	C4	RNAV 2 DME/DME/IRU

B3	RNAV 5 DME/DME	D1	RNAV 1 сите допуштени сензори
B4	RNAV 5 VOR/DME	D2	RNAV 1 GNSS
B5	RNAV 5 INS или IRS	D3	RNAV 1 DME/DME
B6	RNAV 5 LORANC	D4	RNAV 1 DME/DME/IRU

СПЕЦИФИКАЦИИ ЗА RNP

L1	RNP 4	S1	RNP APCH
O1	основен RNP и сите допуштени сензори	S2	RNP APCH со BARO-VNAV
O2	основен RNP 1 GNSS	T1	RNP AR APCH со RF (потребно е посебно одобрение)
O3	основен RNP 1 DME/DME	T2	RNP AR APCH без RF (потребно е посебно одобрение)
O4	основен RNP 1 DME/DME/IRU		

Комбинациите од алфанумерички знаци кои не се наведени погоре се резервирани.

NAV/ Значајни податоци поврзани со опремата за навигација, освен оние наведени во PBN/, како што бара надлежниот орган.

Наведете го засилувањето на GNSS во рамките на оваа ознака, со празно место меѓу два или повеќе методи за засилување, на пр. NAV/GBAS SBAS.

Наведете EURPRNAV ако P-RNAV кој е одобрен за воздухопловот се потпира исклучиво на VOR/DME за одредување на позицијата.

COM/ Наведете ја опремата за комуникација и можностите кои не се наведени во ставката 10 а).

DAT/ Наведете ги податоците за опремата за комуникација и можностите кои не се наведени во ставката 10 а), или „CPDLCX,“ за да го наведете одобреното иземање од условот за опременост со CPDLC-ATN-B1.

SUR/ Наведете ја опремата за надзор и можностите кои не се наведени во точка 10 б). Наведете онолку спецификација(-и) на RSP колку што се применуваат на летот, користејќи ознака(-и) без празно место. Повеќе спецификации на RSP се одделуваат со празно место. Пример: RSP180 RSP400.

Внесете EUADSBX, EUEHSX, EUELSX или комбинација од нив, за да ги наведете иземањата одобрени во поглед на условот за опременост со транспондери со SSR Mode S или ADS-B предаватели.

DEP/ Називот и локацијата на аеродромот на заминување, ако во ставката 13 е внесено ZZZZ, или единицата на ATS од која може да се добијат дополнителни податоци за планот на лет, ако во ставката 13 е

внесено AFIL. За аеродромите кои не се наведени во односниот Зборник на воздухопловни информации, наведете ја локацијата како што следи:

Со 4 знаци кои ја опишуваат географската ширина во степени и десетици и единици на минути проследено со „N“ (северна) или „S“ (јужна), проследено со 5 знаци кои ја опишуваат географската должина во степени и десетици и единици на минути, проследено со „E“ (источна) или „W“ (западна). По потреба, дополнете го точниот број на знаци, со внесување нули, на пр. 4620N07805W (11 карактери).

ИЛИ, Насоката и растојанието од најблиската значајна точка, како што следи:

Идентификацијата на значајната точка проследена со насоката од точката во форма на 3 знаци за магнетните степени, проследено со растојанието од точката во форма на 3 знаци кои ги изразуваат NM. Во областите со голема географска ширина каде што соодветниот орган утврдил дека упатувањето на магнетни степени е непрактично, може да се користат вистинските/точните степени. По потреба, ставете го точниот број на знаци, со внесување нули, на пр., точка од 180° магнетни степени на растојание од 40 NM од VOR, „DUB“ треба да се изрази како DUB180040.

ИЛИ, Првата точка на рутата (назив или LAT/LONG) или маркерот на радиофарот, ако воздухопловот не полетал од аеродром.

DEST/ Називот и локацијата на аеродромот на одредиштето, ако во ставката 16 е внесено ZZZZ. За аеродромите кои не се наведени во односниот Зборник на воздухопловни информации, наведете ја локацијата во LAT/LONG или насоката и растојанието од најблиската значајна точка, како што е опишано погоре во DEP/.

DOF/ Датумот на поаѓање на летот во формат со 6 знаци (YYMMDD, каде што со YY се наведува годината, со MM месецот и со DD денот).

REG/ Националноста или заедничката ознака и регистарската ознака на воздухопловот, ако се различни од идентификацијата на воздухопловот во ставката 7.

EET/ Значајните точки или ознаки за границата на FIR и вкупното предвидено траење на летот од полетување до тие точки или граници на FIR, кога тоа е пропишано врз основа на регионални спогодби за воздухопловната навигација, или од надлежниот орган.

Примери: EET/CAP0745 XYZ0830

EET/EINN0204

SEL/	Кодот за SELCAL, за воздухоплови кои се опремени да го примаат.
TYP/	Типот(-вите) на воздухоплови, при што по потреба, без празно место, претходи бројот(-евите) на воздухоплови, а разделени со едено празно место, ако во ставката 9 е внесено ZZZZ. Пример: TYP/2F15 5F5 3B2
CODE/	Адресата на воздухоплов (изразена во форма на алфанумерички код од 6 хексадецимални карактери), ако тоа го бара надлежниот орган. Пример: „F00001“ е најмала адреса на воздухоплов содржана во специфичниот блок што го администрира ICAO.
DLE/	Доцнење на рута или чекање, внесете ја значајната (-ите) точка(-и) на рутата каде што се планира доцнење, проследено со должината на доцнењето изразено со 4 знаци за време, во часови и минути (hhmm). Пример: DLE/MDG0030
OPR/	Ознаката на ICAO или називот на операторот на воздухопловот, ако се различни од идентификацијата на воздухопловот во ставката 7.
ORGN/	Осумцифрената AFTN-адреса на испраќачот или други соодветни податоци за контакт, во случаи кога испраќачот на планот на лет не може веднаш да се идентификува, како што бара надлежниот орган.
PER/	Податоци за перформансите на воздухопловите, означени со една буква како што е наведено во Процедурите за услуги на воздухопловната навигација – Операции на воздухопловите (PANS-OPS, Doc 8168), Том I – Процедури за летање, доколку тоа е пропишано од надлежниот орган.
ALTN/	Називот на алтернативниот (-те) аеродром(-и) на одредиште, ако во ставката 16 е внесено ZZZZ. За аеродромите кои не се наведени во односниот Зборник на воздухопловни информации, наведете ја локацијата во LAT/LONG или насоката и растојанието од најблиската значајна точка, како што е опишано погоре во DEP/.
RALT/	Ознаката од 4 букви според ICAO, за алтернативен (-ни) аеродром(-и) на рута, како што е утврдено во Док 7910, Ознаки на локации, или називот(-ите) на алтернативниот(-те) аеродром(-и) на рута, ако не е доделена ознака. За аеродромите кои не се наведени во односниот Зборник на воздухопловни информации, наведете ја локацијата во LAT/LONG или насоката и растојанието од најблиската значајна точка, како што е опишано погоре во DEP/.

TALT/ Ознаката од 4 букви според ICAO, за алтернативен (-ни) аеродром(-и) на полетување, како што е утврдено во Док 7910, Ознаки на локации, или називот(-ите) на алтернативниот(-те) аеродром(-и) на полетување, ако не е доделена ознака. За аеродромите кои не се наведени во односниот Зборник на воздухопловни информации, наведете ја локацијата во LAT/LONG или насоката и растојанието од најблиската значајна точка, како што е опишано погоре во DEP/.

RIF/ Деталите за рутата до изменетиот аеродром на одредиште, проследено со ознаката за локација на аеродромот од 4 букви според ICAO. Изменетата рута подлежи на повторно издавање на одобрение за време на лет.

Примери: RIF/DTA HEC KLAX

RIF/ESP G94 CLA YPPH

RVR/ условот за минимумите за визуелна видливост на полетно–слетната патека потребни за лет, изразен со 3 знаци.

REP/ наведување на бројот на поднесени планови на лет кои се заменети во форма на „Q“, проследено со 1 знак со кој се означува повторување на замената.

Примери: RFP/Q2.

RMK/ Сите останати забелешки на едноставен јазик, ако тоа го бара надлежниот орган или смета дека е потребно.

Ставка 19: SUPPLEMENTARY INFORMATION
(дополнителни информации)

Endurance
(издржливост со гориво (автонија на лет))

После **E/** *Внесете* група од 4 знаци со кои се покажува издржливоста со гориво во часови и минути

Persons on board
(број на лица во воздухопловот)

После **P/** *BHESETE* го вкупниот број на лица (патници и екипаж) во воздухопловот, ако тоа го бара надлежниот орган.
BHESETE „TBN“ (треба да се достави накнадно) ако не е познат вкупниот број на лица во моментот на поднесување на план на лет.

Emergency and survival equipment (опрема за во случај на опасност и за преживување)

R/ (РАДИО) *ПРЕЦПТАЈТЕ* го U ако не е достапна UHF на фреквенцијата 243,0 MHz.
ПРЕЦПТАЈТЕ го V ако не е достапна VHF на фреквенцијата 121,5 MHz.
ПРЕЦПТАЈТЕ го E ако не е достапен предавател за лоцирање на позицијата/местото на несреќа на воздухоплов (ELT).

S/(SURVIVAL EQUIPMENT)

ПРЕЦПТАЈТЕ ги сите ознаки ако не се носи опрема за преживување.
ПРЕЦПТАЈТЕ го P ако не се носи опрема за преживување во поларни услови.
ПРЕЦПТАЈТЕ го D ако не се носи опрема за преживување во пустина.
ПРЕЦПТАЈТЕ го M ако не се носи опрема за преживување на море.
ПРЕЦПТАЈТЕ го J ако не се носи опрема за преживување во дунгла.

J/(JACKETS) *ПРЕЦПТАЈТЕ* ги сите ознаки ако не се носат елеци за спасување.
ПРЕЦПТАЈТЕ го L ако елеците за спасување не се опремени со светла.
ПРЕЦПТАЈТЕ го F ако елеците за спасување не се опремени со флуоресцеин.
ПРЕЦПТАЈТЕ го U или V или ѝ двете како во R/ погоре, како би се навела радио опременоста на елеците, ако има таква.

D/(DINGHIES)
(БРОЈ)

ПРЕЦПТАЈТЕ ги ознаките D и C ако не се носат чамци за спасување; или
BHECETE го бројот на чамци кои се носат; и
под (CAPACITY) – *BHECETE* ја вкупната носивост, во број на лица, за сите чамци кои се носат; и
под (COVER) – *ПРЕЦПТАЈТЕ* ја ознаката C ако чамците немаат покров; и
под (COLOUR) – *BHECETE* ја бојата на чамците, ако се носат.

A/(AIRCRAFT COLOUR AND MARKINGS)

BHECETE ја бојата на воздухопловот и значајните ознаки.

N/(REMARKS) *ПРЕЦПТАЈТЕ* ја буквата N ако нема никакви забелешки, или
НАВЕДЕТЕ ја која било друга опрема за преживување што се носи и кои било други забелешки во врска со опремата за преживување.

C/(PILOT) *BHECETE* го името на водачот-на-воздухопловот.

2.3 *FILED BY* (Поднел)

BHECETE   го името на единицата, агенцијата или лицето кое го поднесува
планот на лет.“.

(23) Додаток кон Анексот се брише.
